2043-0065/017

7.11.02

MINISTERE DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT PAR EXTENSION COMME MONUMENT CERTAINES PARTIES DE L'IMMEUBLE SIS GRAND-PLACE, 17 A BRUXELLES.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 22 et 23;

Vu l'arrêté royal du 19 avril 1977 classant les façades et les toitures des immeubles riverains de la Grand-Place à Bruxelles, dont l'immeuble dit "Le Pot d'Etain", n°17;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 20 septembre 2001 entamant la procédure d'extension de classement comme monument à certaines parties intérieures de l'immeuble sis Grand-Place, 17 à Bruxelles ;

Vu l'avis du collège des bourgmestre et échevins de la ville de Bruxelles émis le 28 février 2002 faisant part de la remarque suivante : la proposition initiale de classement portait sur les caves et les mitoyens à l'exception du mitoyen supprimé en 1923 lors de la réunion des n°17 et 18;

Considérant que le présent arrêté corrige l'étendue de manière à se conformer à la proposition initiale de la Ville ;

MINISTERIE VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT UITBREIDING VAN DE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN BEPAALDE DELEN VAN HET GEBOUW GELEGEN GROTE MARKT 17 TE BRUSSEL.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op artikelen 22 en 23;

Gelet op het koninklijk besluit van 19 april 1977 houdende rangschikking van de gevels en de bedakingen van de gebouwen grenzend aan de Grote Plaats te Brussel waaronder het gebouw genoemd "de Tinne Pot", n°17;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 20 september 2001 houdende instelling van de procedure tot uitbreiding van de bescherming als monument met bepaalde delen van het gebouw gelegen Grote Markt 17 te Brussel;

Gelet op het advies van het college van burgmeester en schepenen van de stad Brussel uitgebracht op 28 februari 2002: het oorspronkelijk voorstel tot bescherming omvatte de kelers en de gemene muren, met uitzondering van de gemene muur afgebroken in 1923 tijdens de samenvoeging van de nrs 17 en 18;

Overwegende dat het huidige besluit de omvang van de bescherming wijzigt overeenkomstig het oorspronkelijke voorstel van de Stad Brussel;

Considérant, que dans son courrier du 27 mars 2002, le propriétaire a demandé qu'une nouvelle visite des lieux permette de confirmer la description joint à l'arrêté entamant la procédure de classement;

Considérant que cette requête , rencontrée lors d'une visite effectuée en date du 5 septembre 2002 ne remet pas en cause l'opportunité du classement ;

Vu l'avis de la CRMS émis en séance du 21 août 2002 ;

Sur la proposition du Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et du Secrétaire d'Etat chargé des Monuments et Sites,

Overwegende dat de eigenaars in zijn brief van 27 maart 2002 een nieuwe plaatsbezoek vraagt zodoende dat de beschrijving toegevoegd in bijlage van het besluit houdende instelling van de procedure tot bescherming kan worden bevestigd;

Overwegende dat die bezoek, volbracht is tijdens het plaatsbezoek van 5 september 2002,de opportuniteit van de bescherming niet in het gedrang brengt;

Gelet op het advies van de KCML, uitgebracht tijdens haar zitting van 21 augustus 2002;

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en van de Staatssecretaris belast met Monumenten en Landschappen,

ARRETE:

Article 1er – Sont classés comme monument les caves et le mitoyen avec le n°16, sur toute sa hauteur, de la maison "Le Pot d'Etain" sis Grand-Place, 17 à Bruxelles, connu au cadastre de Bruxelles, 1ère division, section A, 3e feuille, parcelle nº 1205e en raison de leur intérêt historique et esthétique, précisé dans l'annexe I du présent arrêté.

Art. 2 - La zone de protection relative au monument décrit dans l'article 1er comprend l'ensemble des parcelles et des voiries ainsi que les parties de parcelles et de voiries reprises dans le périmètre délimité sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 3 - Les conditions particulières de conservation sont les suivantes:

1. En cas de travaux, le maître d'ouvrage est tenu de prendre, au préalable, toutes les

BESLUIT:

Artikel 1 – Worden beschermd als monument de kelderverdiepingen en de gemene muur met nr 16, op haar hele hoogte, van het huis "de Tinne Pot " gelegen Grote Markt 17 te Brussel, bekend ten kadaster te Brussel, 1ste afdeling, sectie A, 3de blad, perceel nr. 1205e wegens hun historische en esthetische waarde, zoals nader bepaald in bijlage I van dit besluit.

Art. 2 - De vrijwaringszone met betrekking tot het in artikel 1 vermelde monument omvat het geheel van de percelen en de wegen, alsook de gedeelten van de percelen en de wegen opgenomen in de omtrek zoals afgebakend op het plan in bijlage II van dit besluit.

Art. 3- De bijzondere behoudsvoorwaarden zijn de volgende:

1. bij werken aan het gebouw dient de bouwheer alle voorafgaandelijke

CHANCELLERIE
KANCELARIJ

mesures nécessaires à la bonne conservation, au respect et à la mise en valeur de toutes les parties protégées;

2. Aucune structure portante nouvelle ne peut prendre appui sur la structure des caves ou percer cette structure;

3. Aucun ancrage ne peut être prévu dans les mitoyens autres que ceux correspondant à la typologie de l'immeuble;

voorzorgsmaatregelen te treffen voor de goede bewaring, het respect en het in waarde brengen van alle beschermde delen;

2. Geen enkele nieuwe draagstructuur mag steunen op de kelderstructuur of deze structuur openbreken;

3. geen andere verankering mag worden voorzien in de gemene muren dan degene die overeen-stemmend met de typologie van het gebouw;

Art. 4 – Le ministre qui a les monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Art. 4 – De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Bruxelles, le 07 -11- 2002

Par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et des Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

Brussel, 07 -11- 2002

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et des Sites et du Transport rémunéré des personnes,

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willem DRAPS

CHANCELLERIE

CHANCELLERIJ

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT PAR EXTENSION COMME MONUMENT CERTAINES PARTIES DE L'IMMEUBLE SIS GRAND-PLACE, 17 A BRUXELLES.

Réf. Cadastrale : Bruxelles, 1ère division, section A, 3ème feuille, parcelles n°1205e

Description sommaire :

Au lendemain du bombardement de 1695, un ensemble de 7 parcelles fait l'objet d'un projet global approuvé en 1696 : une façade unique est dessinée par Guillaume De Bruyn. Les travaux sont terminés en 1697, sous le contrôle de l'architecte Pierre Simon. Le découpage des parcelles n'est cependant pas régulier et chacune de ces maisons répond à un plan différent.

Lors des campagnes de restauration à la fin du XIXème siècle, l'ensemble des *Ducs de Brabant* fit l'objet d'un projet commun, mené par Pierre-Victor Jamaer de 1881 à 1892. Pour des raisons administratives, la restauration fut cependant exécutée maison par maison. Les travaux se concentrèrent essentiellement sur la restitution des ornements (bustes, balustres, perrons, couronnements...), sur le remplacement des menuiseries et sur des travaux de peinture et dorure.

1. Parcelle

D'après l'analyse des plans parcellaires du XVIIIème siècle (1769-1774, par Lefebvre d'Archambaut, et 1777, par L.-A. Dupuis) et la visite des lieux, les volumes occupant la parcelle du n° 17 s'organisaient à l'origine de la manière suivante : deux corps de bâtiment (corps principal à front de la Grand-Place et bâtiment arrière en intérieur d'îlot) décalés l'un par rapport à l'autre et une cour latérale, du côté du n° 18, Grand-Place. Le bâtiment en intérieur d'îlot passait en partie derrière la façade arrière du n° 16.

Des annexes édifiées de manière successive dans le courant du XXème siècle occupent désormais l'emplacement de la cour et du bâtiment arrière (cfr. *infra*) et se sont étendues jusqu'à englober l'ancienne cour du n° 18. Le parcellaire ayant été fortement modifié dans cet îlot, les limites entre les propriétés ont varié et il est difficile de déterminer exactement quelle était la situation d'origine.

2. Corps principal

Le corps principal se distribue sur 6 niveaux : souterrains, rez-de-chaussée, entresol, deux étages et combles.

Les anciennes **caves** ne s'étendent que sous le corps principal et les maçonneries des mitoyens témoignent du caractère ancien de cette première partie souterraine. Celle-ci répond à une organisation semblable à celle des caves des maisons voisines (n° 14 à 16 et n° 18 et 19) : accès originel depuis la Grand-Place, espace souterrain unitaire à l'origine (cloisonnement récent), voûte en berceau longitudinal (brique espagnole enduite) ponctuée d'arcs doubleaux en pierre de taille couvrant l'ensemble de l'ancien sous-sol (voûte et arcs partiellement conservés aujourd'hui). Des aménagements datés de 1985 (AVB TP 91 454) ont modifié l'espace d'origine : couloir percé dans le mitoyen avec *La Colline* sise Grand-Place n° 18 (passage qui traverse le terre-plein situé sous l'ancienne impasse désormais intégrée au rez-de-chaussée de *La Colline*), appropriation d'une partie du sous-sol du n° 17 au profit du n° 18, réfection des parois, du sol et du plafond

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
CHANCELLERIE
SECRÉTARIAT DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE

dans une partie des caves. Les fondations sous la façade arrière du corps principal ont également été remaniées et percées afin d'accéder à la nouvelle partie souterraine (cfr. *infra*).

Aux **niveaux hors-sol**, le corps principal garde, de la reconstruction après le bombardement, le mur commun avec le n° 16 et des pans de sa façade arrière. Le mur mitoyen avec le n° 18 a été remplacé par de larges piliers en 1923 (AVB TP 29301). Il semble que, au **rez-de-chaussée**, la distribution intérieure originelle ait été la suivante : deux pièces sensiblement de même taille sur deux travées et corridor latéral menant à l'escalier. Cet escalier était situé soit dans le corps principal, soit, comme c'est le cas désormais, dans l'angle de l'annexe, à la jonction des deux corps de bâtiment.

La distribution des **étages** du corps principal (entresol et deux étages) reflète une situation semblable : nombreuses transformations, datées principalement des années 1923-1925 et 1947-1950, perturbant l'aménagement du corps principal (poutres remplacées par des poutrelles métalliques, mur du côté du n° 18 ouvert par des piliers, cloisonnement moderne, sols en béton armé, façade arrière ouverte et presque intégralement reconstruite...).

Le **grenier** conserve sa charpente, composée de 5 fermes numérotées, mais ces dernières ont été intégrées dans un faux -plafond. Le mitoyen avec le n° 18 est préservé à ce niveau, probablement dans son état d'origine.

3. Annexes

Sous les annexes bâties au XXème siècle en intérieur d'îlot (à l'emplacement de la cour et du bâtiment arrière), les **caves** sont en maçonnerie datant du XXème siècle (seul le mitoyen avec le n° 16 est ancien). Il est possible que les annexes aient été dépourvues de caves à l'origine ou, plus probablement, que les souterrains de cette partie aient été rebâtis lors de la refonte complète de la partie arrière de la propriété. Dans la partie arrière de ces souterrains, des piliers soutiennent les nouvelles structures hors-sol des annexes.

Ces annexes, formées de deux ailes jointives, occupent une superficie importante, débordant à l'arrière du n° 18 (la limite originelle entre les n° 17 et 18 a disparu en 1923). Il faut distinguer différentes annexes. Celle de droite (dos tourné à la Grand-Place) a été reconstruite à l'emplacement du bâtiment en intérieur d'îlot du n° 17 (qui était un bâtiment plus petit, probablement d'un ou deux niveaux, mentionné sur les plans parcellaires de la 2ème moitié du XVIIIème siècle). Cette annexe de droite, reconstruite au début du XXème siècle, a été surélevée en 1923-25 (AVB TP 29301), puis rebâtie une nouvelle fois en 1947-50 (AVB TP 59456). Une annexe beaucoup plus importante s'est étendue sur l'ancienne cour et sur la partie arrière de la parcelle n° 18, Grand-Place.

Ces bâtiments tardifs s'élèvent aujourd'hui jusqu'au niveau du grenier du corps principal. Les murs délimitant le fond de la parcelle actuelle ne sont pas datés précisément, les modifications dans cette zone étant nombreuses.

CHANCELLERIE

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

Intérêt historique et esthétique :

Depuis 1998, l'ensemble architectural de la Grand-Place de Bruxelles est inscrit sur la Liste du patrimoine mondial de l'UNESCO, une reconnaissance sur le plan international de sa valeur exceptionnelle. Pour permettre une valorisation optimale de ce patrimoine, l'Unesco a recommandé d'étendre la protection légale de la Grand-Place à tous les éléments présentant encore un intéret historique et esthétique.

En août 1695, le maréchal de Villeroi, chef des armées de Louis XIV, bombarda le centre de Bruxelles. Les bombes et obus incandescents provoquèrent des incendies ravageants la Grand-Place dont il ne resta pratiquement plus rien. Centre géographique et économique de la ville, la Grand-Place devint rapidement le principal enjeu de la vague de reconstruction entamée immédiatement au lendemain du désastre. De cette époque, qui constitue pour Bruxelles un des événements les plus marquants sur le plan historique et urbanistique, l'immeuble n° 17 constitue un témoin privilégié.

En effet, les plans variés qu'adoptent les maisons de cet îlot, derrière une façade unique, témoignent de l'irrégularité du parcellaire ancien et de la division des propriétés. D'après la lecture des maçonneries datant de la reconstruction et des anciens plans parcellaires, la typologie ancienne est lisible : corps principal à front de la Grand-Place, cour et bâtiment en intérieur d'îlot. Malgré ses diverses transformations, la maison n° 17 présente encore une partie de ses volumes originaux : les délimitation originelles du corps principal subsistent (les constructions annexes, dans leur forme actuelle, ne datent pas de la reconstruction). Des éléments ponctuels sont conservés : mur mitoyen, façade arrière, voûtement du sous-sol, charpente de toiture... Ils procurent une meilleure connaissance de l'organisation et des techniques mises en œuvre dans ces bâtiments datant de la reconstruction.

De plus, comme *Le Pot d'Etain* fait partie des bâtiments constituant les *Ducs de Brabant*, il ajoute à sa valeur intrinsèque une valeur qu'il tire de la notion d'ensemble, en tant que partie d'un tout qui possède une cohésion forte.

Vu pour être annexé à l'arrêté du 07 -11- 2002

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et des Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des personnes,

Willem DRAPS

CHANCELLERIE

BIJLAGE I BIJ HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT UITBREIDING VAN DE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN BEPAALDE DELEN VAN HET GEBOUW GELEGEN GROTE MARKT 17 TE BRUSSEL.

Kadastrale gegevens: Brussel, 1ste afdeling, sectie A, 3de blad, perceel nr. 1205e

Beknopte beschrijving:

Een jaar na het bombardement van 1695, werd een globaal ontwerp van W. de Bruyn goedgekeurd. Het gaat om een geheel van zeven huizen achter één schermgevel dat zich uitstrekt over zeven percelen. De werken waren in 1697 voltooid, onder toezicht van architect P. Simon. De percelen zijn ongelijk en elk huis is opgetrokken volgens een ander plan.

In het kader van de laat-19de-eeuwse restauratiecampagnes van de Grote Markt werd voor de *Hertogen van Brabant* een gemeenschappelijk restauratieproject uitgewerkt, uitgevoerd door P.-V. Jamaer, van 1881 tot 1892. Om administratieve redenen werd elk huis echter afzonderlijk gerestaureerd. De werken bestonden hoofdzakelijk uit de reconstructie van de ornamenten (bustes, balusters, bordessen, bekroningen,...), het vervangen van het schrijnwerk en schilder- en verguldwerk.

1. Perceel

Uit een analyse van 18de-eeuwse perceelplannen (1769-74 door Lefebvre d'Archambaut, en 1777, door L.-A. Dupuis) en een bezoek ter plaatse blijkt dat de volumes die zich op het perceel nr. 17 bevinden, als volgt waren gegroepeerd: twee hoofdgebouwen (hoofdgebouw aan de Grote Markt en achterhuis aan de binnenkant van het huizenblok) die verspringen ten opzichte van elkaar en een binnenplaats aan de zijkant, aan de kant van Grote Markt 18. Het gebouw aan de binnenkant van het huizenblok liep gedeeltelijk voort achter de achtergevel van nr. 16.

In de loop van de 20ste eeuw namen bijgebouwen de binnenplaats, de plaats van het vroegere achterhuis (cf. *infra*) en de voormalige binnenplaats van nr. 18 geleidelijk aan in. Aangezien de perceelindeling sterk gewijzigd is binnen het huizenblok, is het moeilijk om de oorspronkelijke situatie exact te bepalen.

2. Hoofdgebouw

Het hoofdgebouw bestaat uit zes bouwlagen: kelderverdieping, begane grond, insteekverdieping, twee verdiepingen en zolderverdieping.

De voormalige **kelderverdieping** loopt enkel onder het hoofdgebouw; het metselwerk van de gemene muren getuigt van de ouderdom van dit eerste onderkelderde gedeelte. De organisatie van de kelderverdieping gelijkt op die van de naburige huizen (nr. 14 en 16 en nr. 18 en 19): oorspronkelijke toegang via de Grote Markt, oorspronkelijk doorlopende kelderruimte (recente tussenwanden) en langwerpig tongewelf (Spaanse bepleisterde baksteen) met gordelbogen uit gehouwen steen boven de gehele oorspronkelijke kelderruimte (gewelf en bogen gedeeltelijk bewaard). Werken in 1985 wijzigden de oorspronkelijke ruimte (SAB OW 91 454): er werd een doorgang gemaakt in de gemene muur met *de Heuvel*, Grote Markt 18 (dwars door de ophoging onder de oude impasse die nu deel uitmaakt van de benedenverdieping van *de Heuvel*), een deel van de kelder van nr. 17 werd in gebruik genomen door nr. 18, de wanden, vloer en het plafond in een deel van de kelders ondergingen herstellingen. De funderingen onder de achtergevel van het hoofdgebouw werden eveneens gewijzigd en onderbroken om toegang te krijgen tot het nieuwe ondergrondse gedeelte (cf. *infra*).

Op de **beneden- en bovenverdiepingen** bleven de gemene muur met nr. 16 en muurgedeelten van de achtergevel van het hoofdgebouw uit de periode van de wederopbouw bewaard. De gemene muur met nr. 18 werd in 1923 vervangen door brede pijlers (SAB OW 29301). De indeling van de ruimte op de **begane grond** moet oorspronkelijk als volgt zijn geweest: twee ruimten van telkens twee traveeën met bijna dezelfde afmetingen, en een zijgang die naar de trap leidt. Deze trap bevond zich in het hoofdgebouw of, zoals nu het geval is, in de hoek van het bijgebouw, op de plaats van de verbinding van de twee hoofdgebouwen.

De verdeling op de **verdiepingen** van het hoofdgebouw (insteekverdieping en twee verdiepingen) weerspiegelt een gelijkaardige situatie, met tal van verbouwingen, hoofdzakelijk uit de jaren 1923-1925 en 1947-1950, die de inrichting van het hoofdgebouw hebben verstoord (balken vervangen door metalen balken, muur aan nr. 18 geopend door pijlers, moderne tussenwanden, vloeren van gewapend beton, geopende en bijna volledig wederopgebouwde achtergevel...)

Op de **zolderverdieping** bleef het gebinte bewaard, bestaande uit vijf genummerde spanten die evenwel geïntegreerd zijn in een loos plafond. De gemene muur met nr. 18 bleef bewaard op dit niveau, waarschijnlijk in zijn oorspronkelijke toestand.

3. Bijgebouwen

Het metselwerk van de **kelderruimten** onder de 20ste-eeuwse bijgebouwen die aan de binnenkant van het huizenblok zijn opgetrokken (op de plaats van de binnenplaats en het achterhuis) is 20ste-eeuws (enkel de gemene muur met nr. 16 is oud). Mogelijk hadden de bijgebouwen oorspronkelijk geen kelder; het is echter waarschijnlijker dat de kelder van dit gedeelte heropgebouwd is geweest ten tijde de volledige herinrichting van het achterste deel van het perceel. In het achterste deel van de kelders dragen pijlers de nieuwe bovengrondse structuren van de bijgebouwen.

De bijgebouwen zelf - twee op elkaar aansluitende vleugels – hebben een aanzienlijke oppervlakte en lopen zelfs voort over het achterste deel van het perceel van nr. 18 (de oorspronkelijke grens tussen nr. 17 en nr. 18 verdween in 1923). Het rechter bijgebouw (met de rug naar de Grote Markt) werd heropgebouwd in het begin van de 20ste eeuw op de plaats van het achterhuis van nr. 17 (een kleiner gebouw, waarschijnlijk met één of twee bouwlagen, aangegeven op de perceelplannen uit de 2de helft van de 18de eeuw). Dit bijgebouw werd verhoogd in 1923-25 (SAB OW 29301); in 1947-50 volgde een nieuwe reconstructie (SAB OW 59456). Een veel groter bijgebouw strekt zich uit over de voormalige binnenplaats en het achterste deel van het perceel nr. 18.

Deze 20ste-eeuwse constructies lopen tot aan het zolderniveau van het hoofdgebouw. Een exacte bouwdatum van de muren die het achterste deel van het huidige perceel afbakenen, is niet bekend, aangezien dit gedeelte talrijke wijzigingen heeft ondergaan.

Waarde van het goed volgens de maatstaven vastgesteld in artikel 2, 1° van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed:

Historische en esthetische waarde:

Het architecturaal geheel dat de Grote Markt van Brussel vormt, is sinds 1998 ingeschreven op de Lijst van het Werelderfgoed van de UNESCO, een internationale erkenning van haar uitzonderlijke waarde.

Om dit stuk erfgoed op optimale wijze tot zijn recht te kunnen brengen, heeft de UNESCO aanbevolen de wettelijke vrijwaring van de Grote Markt uit te breiden met alle elementen die nog een historische en esthetische waarde bezitten.

In augustus 1695 bombardeerde maarschalk de Villeroi, bevelhebber van het leger van Lodewijk XIV, het centrum van Brussel. De brandende bommen en kanonskogels veroorzaakten een verwoestende brand op de Grote Markt, die nagenoeg volledig in de as werd gelegd.

De Grote Markt was het geografische en economische centrum van de stad en vormde ook de belangrijkste inzet tijdens de wederopbouw die vlak na de ramp werd aangevat. Het huis op de Grote Markt 17 is een bevoorrechte getuige van deze periode, die voor Brussel één van de markantste historische en stedenbouwkundige gebeurtenissen vormt.

De afwisselende plannen van de huizen in dit huizenblok, die schuilgaan achter één enkele gevel, getuigen van de onregelmatige perceelindeling van toen. De oorspronkelijke typologie is nog duidelijk dankzij het oude metselwerk uit de periode van de wederopbouw en oude perceelplannen: hoofdgebouw aan de Grote Markt, binnenplaats en bijgebouw aan de binnenzijde van het huizenblok. Ondanks de diverse verbouwingen, bewaart het huis aan de Grote Markt 17 nog een deel van zijn oorspronkelijke volumes, waaronder de oorspronkelijke begrenzing van het hoofdgebouw (in hun huidige vorm dateren de bijgebouwen niet uit de periode van de wederopbouw) en elementen als de gemene muur, de achtergevel, de overwelving van de kelder en het dakgebinte. Samen geven ze een beter beeld van de ruimtelijke indeling en de bouwtechnieken van gebouwen uit de periode van de wederopbouw.

Aangezien *de Tinne Pot* deel uitmaakt van het geheel de *Hertogen van Brabant*, bezit het naast zijn intrinsieke waarde ook een bijkomende waarde, als deel van een sterk coherent geheel.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van , 07 -11- 2002

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

De Staatssecretaris bij het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willem DRAPS

KANSELARIJ

ANNEXE II A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT PAR EXTENSION COMME MONUMENT CERTAINES PARTIES DE L'IMMEUBLE SIS GRAND-PLACE 17 A BRUXELLES

BIJLAGE II VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT UITBREIDING VAN DE BESCHERMING ALS MONUMENT MET BEPAALDE DELEN VAN HET GEBOUW GELEGEN GROTE MARKT 17 TE BRUSSEL

DELIMITATION DE LA ZONE DE PROTECTION

AFBAKENING VAN DE VRIJWARINGSZONE

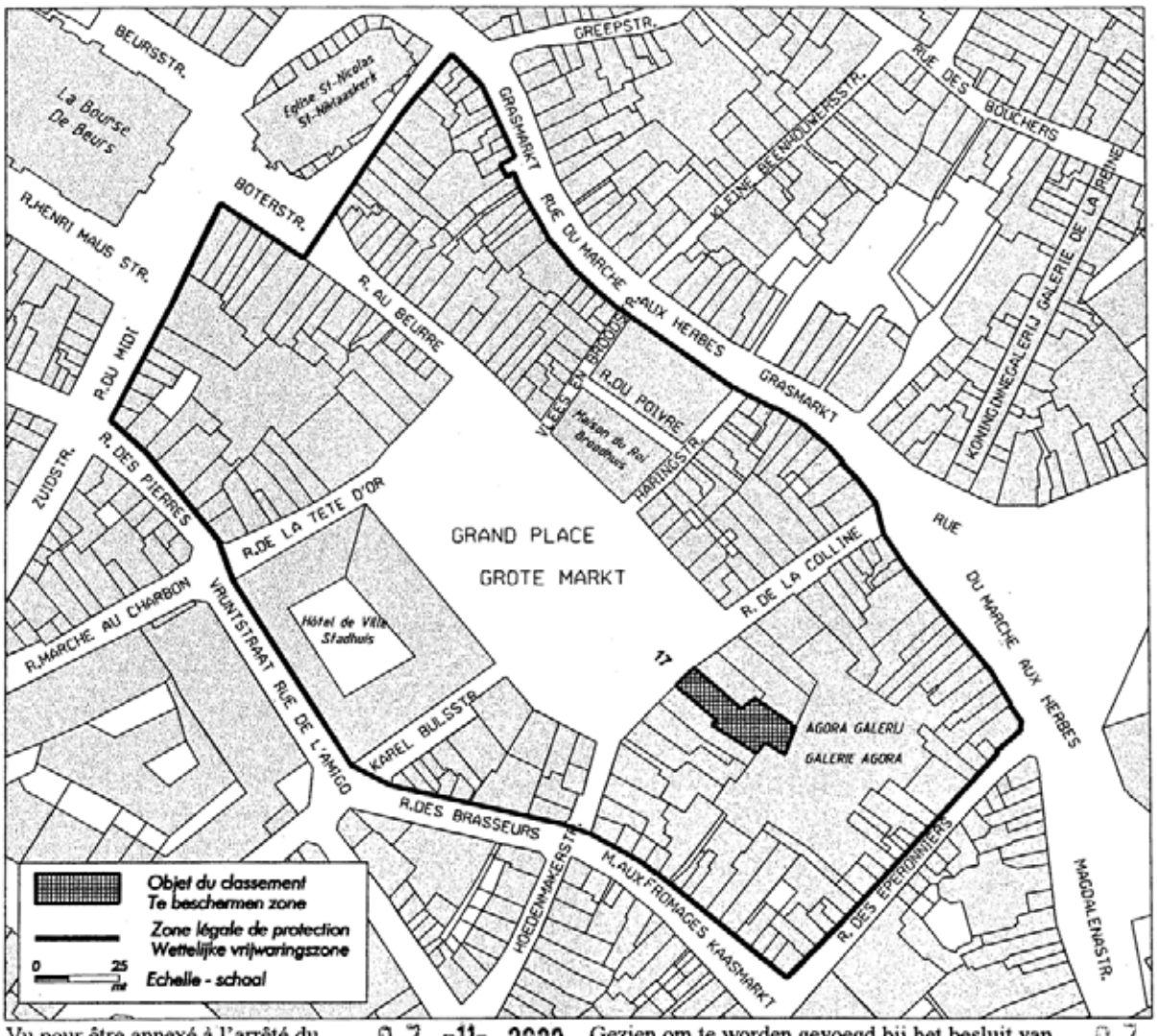

Vu pour être annexé à l'arrêté du 07 -11- 2002

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 07 -11- 2002

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des personnes,

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willem DRAPS